Harsay Mária Magdolna (Budapest):

Az arám mint az elásott ősmagyar gyökér

A magyarság eredetének kutatása iránt azt követően kezdtem érdeklődni, hogy a felismertem **a magyar nyelv különleges szerkezetét**, ami alatt azt értem, hogy **a gondolataink képzetét a hangok állandó jelentését alkalmazva szabadon festjük meg**. *Létezik állandó jelentése a hangoknak?* A 2024. február 22-ei ZMTE előadásommal azt igyekeztem szemléltetni, hogy **a magyar nyelv archaikus jellegének** titka éppen ebben rejlik.

Sir Leonard Woolley, archeológus professzor **a sumér**, Mario Alinei **az etruszk**, Mandics György **az ázsiai** jeleket olvasta el a magyar nyelv segítségével. Révész Péter –a Nebraska Egyetem számítógépes nyelvészettel foglalkozó professzora– szerint **a székely írás** a krétai hieroglifával, azaz az **ógöröggel** kapcsolatos. A magyart egyenesen ősnyelvnek tartó Varga Csaba munkássága kimeríthetetlen. Többek között tanulmányt irt **az egyiptomi** és az eredeti magyar ábécé azonosságáról, ahol még **a démotikus írást** is a Kárpát-medencei jelekkel hozza kapcsolatba. Az írásjelek formai hasonlóságai mögött bár feltételezhető a hasonló tartalom, azaz **a betűk jelképei lehetnek hangoknak**, azonban ennek bizonyításához nem kerülhető meg **az adott írásjel** (mint jelkép) **mögött álló fogalom tartalmának megismerése**.

Sándor Klára szerint a szakembert **a nyelvészet szigorú módszertani szabályainak** alkalmazása különbözteti meg a dilettánstól. E jellemzően formai változásokra utaló módszertani szabályok **a hangok kiejtésének folyamatos változását vizionálják**, miközben a legősibb hieroglifák között szerepel a GY és az F hang jele. Ennyit az akadémikus szakértők szabályairól, ahogy levezetik a PATA szóból a FAZÉK szót, vagy a kettőskereszt rovást csupán a XI. századból eredeztetik.

Mivel **a magyar nyelv fő jellemzője**, hogy **a gyökök őrzik jelentésüket,** ezért a hangok formai változása helyett éppen **azok állandóságára** helyezem a hangsúlyt. Az információt ugyanis mindig a megfelelő szinten kell kezelni. Például a „télen a fák lehullatják a leveleiket" állítást elfogadom igazságnak, bár tudom, **nem** minden fa hullajtja le télen a levelét, de a tél jellemzése szempontjából ez lényegtelen. Tehát amikor a jelentésüket őrző magyar gyökök eredetét keressük, akkor **az ősi, egyetemes jelképek elemzésével** jó eséllyel **a hangok állandó jelentése** is feltárható, bár az nem is olyan egyértelmű, *mit is értsünk egy-egy beszédhang alatt*. Ebben valóban megfigyelhető egy olyan változási folyamat, amit az írásképek tükröznek vissza.

A hangok jelentésével a Göttingeni Egyetem nyelvészeinek a XVIII. században ─ amikor az újhéber nyelv ábécéjét **az arámi ábécét felhasználva** megalkották ─ még tisztában kellett lenniük. Szepes Mária ír arról az *Académia Occulta* c. könyvében, hogy **ábécé formájában** Egyiptomból hozták magukkal **az izraeliták** azt **a tudást, amit jelképek formájában a Tarot őriz.** Az újhéber ábécé betűinek jelentése pedig megfeleltethetők a Tarot Nagy Arkánum lapjainak. Vegyük észre míg az ókorban a természet törvényszerűségeit jelképek segítségével igen tömören fogalmazták meg, addig manapság **a jelképekkel történő leírásokat már tudománytalannak tartják**. Gondoljunk az asztrológia elutasítottságára! Pedig még nem is olyan régen voltak polihisztorok, és a göttingeni nyelvészek is ismerhették az ókori jelképek jelentéseit, amit felhasználtak az újhéber ábécé elkészítésénél. Felmerül a kérdés: *a sémi nyelvek családjának meghatározásával vajon nem éppen az ősnyelvre utaló azon archaikus jelleget akarhatták átruházni az újhéber nyelvre, hogy a hangok jelentését még őrzik az ősi jelképek?*

E kérdés okán kezdtem érdeklődni az arám nyelv után, aminek beazonosíhatósága nem is olyan könnyű. Utódja nemcsak egyiptomi kopt és az újhéber, hanem az óperzsa, sőt még a proto-arab is. *Vajon, hogyan lehetséges ez?*

*1. ábra. Merenptah egyiptomi fáraó (i.e. XIII. sz.) fekete gránit sztéléje a hátoldalán tartalmazza az „**Izrael**" szót. Ez a legkorábbi és egyben az egyetlen olyan ismert ókori egyiptomi dokumentum, ahol előfordul.*

Az izraelitáknak csupán annyi nyomát lelték meg Egyiptomban (Merenptah egyiptomi fáraó győzedelmi sztéléjén, ld. 1. ábra), hogy **Kánaánban éltek.** A kánaáni ősi legendákat amikor a hettiták lejegyezték agyagtáblákra, feltüntették **az akkád** (azaz az óbabiloni ékírás) szótagjeleit és az annak megfelelő **ugarit betűjeleket is**. Az **ugarit** írásrendszert Ugarit bukásáig, azaz a tengeri népek megjelenéséig (i. e. 1213–1182) használták. Állítólag a korai arameus királyságokban a föníciai írást használták (lásd 2. ábra, Kilamuva sztélé), amely jelkészletében később az arámi nyelvhez idomult. Azonban mivel a szíriai–föníciai térségben már korábban is használatos lehetett az **ugarit** írás (ld. 3. ábra), így az arámi írás akár közvetlenül is kifejlődhetett az **ugarit** ábécéből.

Megjegyezve, hogy ─ még a tengeri népek megjelenése előtt ─ i. e. XV. századtól az egyiptomiak foglalták el a tengerparti kikötőket. Mivel az ugarit a hattik nyelve volt, akik a békeszerződéssel végződő híres kádesi csata után vendégként/rokonként jártak II. Ramszesz fáraó udvarában (i. e. XIII. sz.), könnyen lehet, hogy a hattiknak köszönhető II. Ramszesz virágzó bel- és külpolitikája, a hatalmas építkezései mellett a leghíresebb piramisfeliratok hieroglifáinak mondanivalója. Az ókori írás innen hagyományozhatódott át a kopt nyelvbe. Tehát valóban lehet szó **az izraeliták azon ősi örökségéről,** amik a hangok jelentéséről szólnak, de az már nem igazolható, hogy ennek tudását a kivonulásukkor hozták volna magukkal a zsidók. Ugyanakkor a zsidó hagyomány a héber nép létrejöttét az ún. egyiptomi kivonulástól számítja, aminek

megtörténtét a régészet eddig nem tudta igazolni. Helyesebben, mivel az egyiptomiak elfoglalták Kánaánt, majd a területet a tengeri népek dúlták fel, elvileg a zsidók gyökere akár a tengeren érkező népesség is lehet.

2. ábra A Kilamuva-sztélé (a szamali Kilamuva király önéletrajzi felirata) i. e. 820 körül föníciai és arámi keveréknyelven íródott kőtábla.

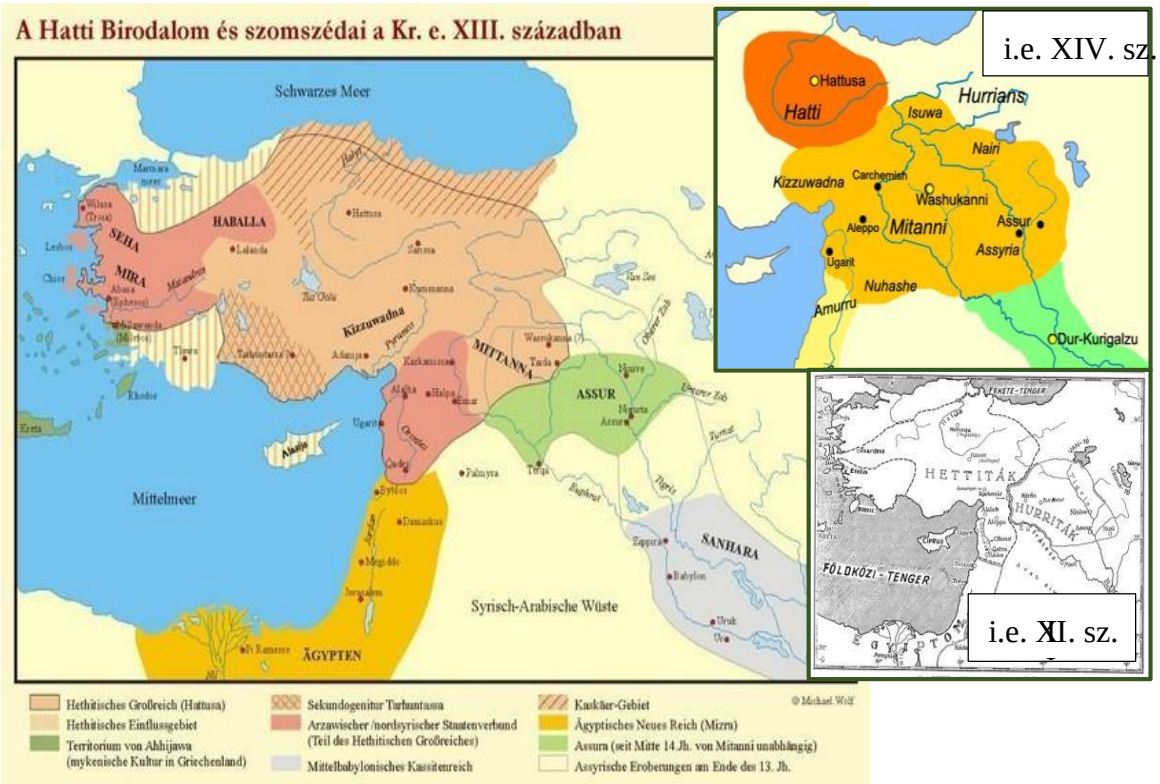

3. ábra A hettiták és hattik gyakorlatilag ugyanazt a népet jelöli.

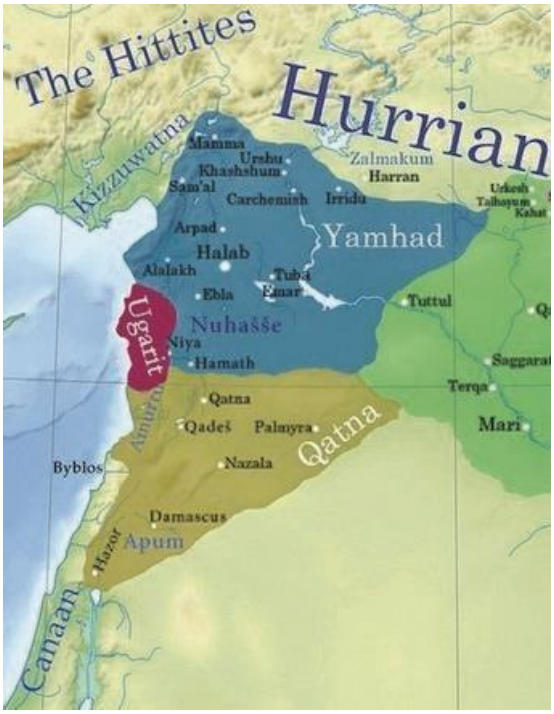

4. ábra A föníciai kikötők Kánaánban alakultak ki, ha Kánaánnak a mai Izrael, Palesztina, Jordánia, Libanon területét és Szíria nyugati részét nevezzük. III. Thotmesz fáraó (i.e. XV. sz.) több hadjáratban hódította meg ezt a területet, majd az akhájok vezette Tengeri népek dúlták végig ezeket a kikötőket, III. Ramszesz (i.e.1220 - i.e. 1156) állította meg az akhájokat a Nílus-deltai csatában.

Az arámi ábécé jelentősége az egyszerűsége, igy lett számos mai közel-keleti és altáji írásrendszernek gyökere. Már az i. e. VIII. századtól elterjedten használták a későbbi Pártus Birodalom területén. A nem európai ábécék közül is több az arámira vezethető vissza. Az arámi nyelv azt a szerepet tölthette be, amit manapság az angol. Fontos megjegyezni, hogy az arámban a magánhangzók jelölésére a gyenge mássalhangzókat (j-t, az i helyén, w-t az u helyén… stb.) használtak, ami megmaradt az ókori nyelvek tudományos átírása során is. Vagyis a magánhangzókat is sok esetben jelölték, igy téves azt feltételezni, hogy szabadon lehet kísérletezni a magánhangzók cserélgetésével.

A héber írás történetében a legnagyobb fordulatot a babiloni fogság idézhette elő, amikor i. e. a VI. században II. Nabú-kudurri-uszur Babilonban telepítette le a zsidóság nagy részét. Majd mintegy fél évszázad múltán Kürosz perzsa király megengedte a szabad elköltözésüket. Egyes nyelvészek azt feltételezik, **a zsidók csak Babilonban vehették át az arámi ábécé akkorra már az egész Közel-Keleten kedvelt betű formáit**,[138] azaz ezt megelőzően így nem létezett a héber írás, később pedig könnyen összekeverhető lett az arámi írással. Ez lehet a magyarázata annak, hogy az újhéber írást az arámból képezték, megjegyezve, hogy mintegy 2000 éven át senki sem használta a héber nyelvet a Közel-Keleten, de könnyen lehetséges, hogy előtte se. Azaz nem létezett az Ószövetség héber nyelvű változata, hanem kánaáni/sumér eredetű ősi szövegekből állították össze görög nyelven, amelyben **kreáltak a zsidóknak egy hamis eredet történetet,** leplezve, ők lehettek a felelősek a tengeri népek pusztításért, valamint **kisajátítva az ősi kánaáni népek azon magas szellemiségét** is, aminek köszönhető az első betűket jelölő ábécék elkészítése is.

[138] http://vilagbiztonsag.hu/keptar/displayimage.php?pid=5473

5. ábra. A föníciai és héber betűk összehasonlítása. http://www.istenkiralysaga.com/#! A-Biblia-nyelvei/c1yf3/NewsPostsItem2_hsu8yok15_2

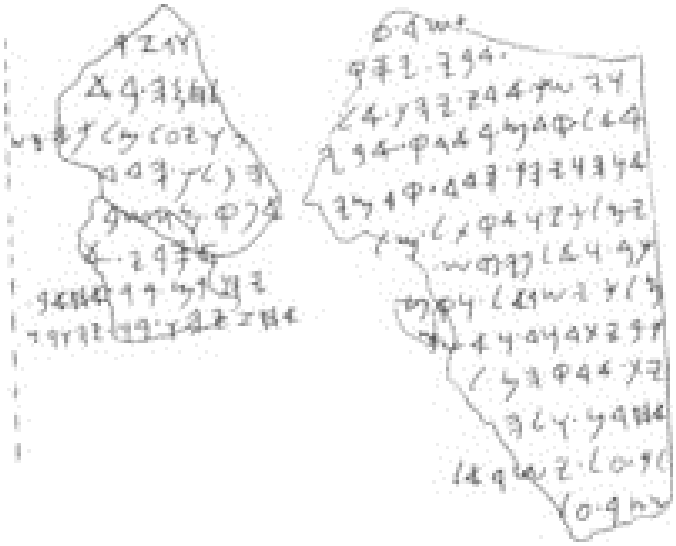

6. ábra. A Tel Dán-sztélé felirata. A szöveg egy arámi király győzelmét örökíti meg, aki „Dávid háza" felett győzedelmeskedik. E fordítás vita tárgyát képezi, mivel a „dwd" nem csak Dávid lehet.

Amennyiben igaz, hogy **az arámiak a Kaukázusból érkező nomádok** voltak, könnyen lehetséges az is, hogy ők azok a hükszoszok, akiknek irányítását korábban (i. e. XVII.sz.) elfogadta Egyiptom, és így az is természetes lehetett, hogy a kánaáni kikötők a közös irányításuk alatt állhatott. Azazaz egyiptomiak nem erőszakkal hódították meg Kánaánt. Az arameusok és az egyiptomiak közötti magas szintű szellemi együttműködést a hieroglifák és a rovás jelek közötti hasonló logika tükrözi vissza.

Könnyen lehetséges tehát, hogy az arámiak rokonságban állhattak azon ázsiaiaknak nevezett népesség leszármazottaival, akik korábban az egyiptomi előkelőség részére Szerabit bányában türkizt bányásztak. A bánya falainak tanusága szerint az ott dolgozók kb. 32 jelet használtak az írásukhoz, amelyek egyértelműen rovásjelek. Az ősi arámi írás pedig a későbbi rovásírások elődjének tekinthető.

7. ábra. Részlet a Szerabit bányái feliratból. Forrás:
http://www.codex99.com/typography/11.html
http://www.codex99.com/typography/images/ancient/wadi_al_hol_lg.jpg

Mivel **az arámi írást több nép is átformálta a saját ízlése szerint**, i. e. II. századtól különféle közép-iráni írásrendszerek jöttek létre. Ekkor alakultak ki a pártus, a közép-perzsa, a szogd, a hvárizmi ábécék is. Szintén az arámiból fejlődött az ún. nabateus ábécén át az arab írás, melyet az iszlám vallással együtt a törökök és a perzsák is átvettek.

A magyar és az egyiptomi nyelv kapcsolatát Borbola János is felismerte. Tőle teljesen függetlenül ─ olvasva Farkas Attila Márton könyvét az egyiptomi gondolkodásról ─ azon vettem észre magam, hogy a hieroglifák hangzósított alakját néha magyarul olvasom ki. Ezért Paul Dickson egyiptomi hieroglifák szótárjából készítettem egy olyan segédállományt, ahol a hieroglifák segítségével a magyar gyökök jelentését pontosíthatom, beleértve természetesen a hangok jelentését is.

A hieroglifák tehát fogalmakat jelképeznek, a hangzósított alakjuk pedig sok esetben megfeleltethető egy-egy magyar gyöknek. Több kutató pedig már arra a következtetésre jutott, hogy az ókori írást a magyar nyelv segítségével tudja megfejteni. Akkor *miért is tudománytalan annak feltételezése, hogy a magyar rovásírás valójában fogalomírás?* Részemről tévedésnek tartom a mássalhangzós gyökképzés elméletét. Bár valóban a jelképek képzésekor a hangsúlyos hangzók használata lehetett a természetes, azonban sokszor éppen a magánhangzó jelentése hangsúlyos, hiszen még önálló szóképzésre is alkalmasak.

Összefoglalva, az a hipotézisem, hogy az elásott ősmagyar nyelvet az ún. hükszoszok vitték el Egyiptomba, amely még a tengeri népek érkezése előtt elterjedt a Hattik Birodalmában is, majd később az egész Pártus Birodalomban, beleértve a Kárpát-medencét is, ami mögött a Fekete-tenger tág környezetében élő szkíták magas szellemisége ismerhető fel.